

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Dodatni primeri dobrih praks

POU Čakovec

Januar 2023

Akronim projekta: SpLenDEd

Ime projekta: Orodje za ponudnike izobraževanja odraslih, ki bo nudilo podporo pri vključevanju udeležencev s SUT v izobraževanje odraslih

Številka projekta: 2020-1-SI01-KA204-075962

Zgodovina dokumenta

Verzija	Datum	Spremembe	Vrsta sprememb	Avtor
1.0	10/11/2022	Osnutek	-	POU Čakovec
2.0	20/01/2023	Končna verzija	Vključitev komentarjev partnerjev	POU Čakovec

Podatki o dokumentu

2023-01-20_SpLenDEd_O3-T3_Dodatni primeri dobrih praks

Identifikacija dokumenta:

Naslov dokumenta: O3-T3_ Dodatni primeri dobrih praks

Vrsta intelektualnega rezultata: Intelektualni rezultat O3-T3

Datum: 20/01/2023

Vrsta aktivnosti: Dodatne prakse

Vodja aktivnosti: POU Čakovec

Nivo diseminacije: Javen

Izjava o omejitvi odgovornosti

Podpora Evropske komisije za pripravo te publikacije ne pomeni potrditve vsebine, ki izraža le mnenja avtorjev, in Komisija ne more biti odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje.

Projektni viri so na voljo za javno uporabo pod licenco Creative Commons 4.0 B.Y.

Vsebina

-	UVOD:	4
-	<i>Preglednica 1</i> : Merila za ocenjevanje.....	5
-	Točkovanje in razvrščanje praks.....	6
1	PRIMERI DOBRIH PRAKS (doseženih 14-20 točk):	9
o	HRVAŠKI PRIMERI:	9
o	ŠVEDSKI PRIMERI PRAKS:	20
o	NEMŠKI PRIMERI PRAKS:	24
o	SLOVENSKI PRIMERI PRAKS:	28
o	GRŠKI PRIMER PRAKSE:	33

- **UVOD:**

V tem dokumentu so zbrani dodatni primeri dobrih praks, ki prispevajo k inkluzivni in učinkoviti ponudbi za udeležence s specifičnimi učnimi težavami v izobraževanju odraslih. Partnerji so dokumentirane prakse tokrat iskali na evropskem nivoju. Vključili so primere, pobude, projekte, tehnike, primere delovanja, ukrepe in naloge, ki jih izvajajo ponudniki izobraževanja odraslih/izvajalci/strokovnjaki in so prenosljive na mednarodni ravni.

- **Preglednica 1: Merila za ocenjevanje**

Kriteriji	Opis
Ustreznost	<p>Ta kriterij meri, v kolikšni meri je opredeljena praksa prilagojena prednostnim nalogam in programu, povezanim z vključevanjem in učinkovitostjo izobraževanja odraslih s SUT. Pri ocenjevanju ustreznosti prakse je koristno upoštevati naslednja vprašanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ali so dejavnosti in rezultati prakse skladni s temeljnimi vrednotami vključujočega izobraževanja odraslih? - V kolikšni meri so cilji prakse še vedno veljavni in aktualni? - Ali so dejavnosti in rezultati prakse namenjeni odraslim udeležencem izobraževanja s SUT?
Vpliv	<p>Ta kriterij opredeljuje dosežene koristi in opredeljuje obseg, v katerem je praksa pozitivno prispevala k vključujočemu in učinkovitemu izobraževanju odraslih. Ugotavlja tudi, ali so bili deklarirani cilji doseženi. Praksa mora doseči rezultate, ki so merljivi in dobro dokumentirani.</p> <p>Pri ocenjevanju ustreznosti prakse je koristno razmisliti o naslednjem vprašanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ali dejavnosti in rezultati primera koristijo skupnostim in/ali družinam, učiteljem in učencem?

Kriteriji	Opis
Povezljivost z merili Ocenjevalnika in digitalnega orodja SpLenDed	<p>Ta kriterij ocenjuje povezanost prakse z Ocenjevalnikom in digitalnim orodjem SpLenDed; povezuje posebnosti opredeljenih praks z večino od 10 meril, ki izhajajo iz prvega rezultata projekta "<u>Kriteriji za ocenjevanje učinkovitosti izobraževanja odraslih s SUT</u>". Pri ocenjevanju povezanosti prakse je treba upoštevati naslednje vprašanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ali se vsaj 5 od 10 kriterijev Ocenjevalnika in digitalnega orodja SpLenDed ujema z vsebino opredeljene prakse?
Prenosljivost	<p>Ta kriterij ocenjuje, ali opredeljena praksa, ki se izvaja kot taka ali s prilagoditvijo, kaže na to, da je lahko učinkovita tudi v drugih izobraževalnih sistemih, učnih okoljih in državah EU. Za oceno tega je koristno upoštevati naslednja vprašanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ali so obravnavane potrebe skupne vsem izobraževalnim ustanovam za odrasle in državam? - Ali je prakso mogoče prenesti v drugo državo EU? - Ali je praksa povezana z nizkimi tveganji pri izvajanju in temelji na standardiziranih postopkih?

- **Točkovanje in razvrščanje praks**

Vsak od opredeljenih primerov bo za vsak prej opisan kriterij za ocenjevanje prejel od 1 do 5 točk (skupno število točk: 20); ta lestvica bo uporabljena za določitev stopnje, do katere posamezen primer izpolnjuje te kriterije. Glede na (skupno) število točk, prejetih pri štirih ocenjevalnih kriterijih, bodo primeri razvrščeni v tri kategorije: slabo, obetavno in dobro. Primeri, ki bodo na koncu predstavljeni v Vodniku po primerih dobre prakse, bi morali dobiti vsaj 14 točk in se tako uvrstiti v kategorijo "dobro". V primeru nekakovostnih podatkov ali nerelevantnih primerov se bo upoštevala vključitev obetavnih praks.

Preglednica 2: Razvrščanje praks

Razvrščanje	Opis	Dosežen rezultat
Slabo	Praksa, ki ni dosegla svojih ciljev niti ni dala merljivih rezultatov in ni okrepila vključevanja odraslih s SUT. Slaba praksa pomeni precejšnje omejitve pri izvajanju (npr. stroški) in slabe rezultate. Njene ustreznosti, vpliva in možnost prenosljivosti na druge ustanove za izobraževanje odraslih in države ni mogoče dokazati.	5-9
Obetavno	Praksa, ki je delovala v drugi organizaciji za izobraževanje odraslih, ciljni skupini učečih se odraslih ali državi in je prinesla oprijemljive in merljive rezultate. Za obetavno prakso mora biti značilna stroškovna učinkovitost in možnost prenosljivosti v druge regije ali izobraževalne sisteme.	10-13
Dobro	Praksa, ki se je izkazala za dobro delujočo v določenem kontekstu (učeči se odrasli s SUT ali ustrezni učni programi), je uspešno dosegla svoje strateške in operativne cilje. Dobra praksa mora prinesiti pozitivne rezultate pri vključevanju udeležencev s SUT, učinkovitem učenju odraslih s SUT in pokazati povezanost z Ocenjevalnikom in digitalnim orodjem SpLenDed in prenosljivim pristopom.	14-20

Preglednica 3: Število odgovorov na državo

Partner	Država	Število zbranih praks
AZM		4
FU		3
PROMEA		1
POU		8
VHS-Cham		4
Skupaj		20

1 PRIMERI DOBRIH PRAKS (doseženih 14-20 točk):

○ HRVAŠKI PRIMERI:

Naziv	Opis Pathways (Poti) 2
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: zaposlitev, trg dela - Lokacija/Država: Hrvaška
Opis	Projekt Pathways 2 je bil ustvarjen, da bi zagotovil, da lahko osebe z motnjami v duševnem razvoju aktivno sodelujejo v programih izobraževanja odraslih.
Namen in izvajanje	Leta 2009 je Inclusion Europe skupaj s partnerji in samozagovorniki v Avstriji, Nemčiji, na Finskem, v Franciji, na Irskem, v Litvi, na Portugalskem in na Škotskem v okviru projekta Pathways 1 pripravila brošure za večjo dostopnost vseživljenjskih programov. V okviru projekta Pathways 2 je bilo organizirano šestdnevno usposabljanje o pripravi razumljivega gradiva. Usposabljanja se je udeležilo 9 udeležencev iz več organizacij, ki se ukvarjajo z invalidi.
Rezultati in prenosljivost	Da bi ljudem z motnjami v duševnem razvoju zagotovili lažji dostop do programov vseživljenjskega izobraževanja, številne evropske države posebno pozornost namenjajo širjenju znanja. Zato bodo v vsaki od teh držav potekala številna usposabljanja na nacionalni ravni. Prav tako je projekt aktivno namenjen izobraževalnim ustanovam in odločevalcem, da sprejmejo konkretne ukrepe na področju izobraževanja in izboljšajo dostopnost programov vseživljenjskega izobraževanja za odrasle osebe z motnjami v duševnem razvoju.

	Opis
Več informacij	http://www.samozastupanje.hr/nasi-projekti/pathways-2-2435/ http://www.samozastupanje.hr/galerija/pathways-2-edukacija-2525/

Naziv	Opis Nacionalna kampanja "Tudi jaz želim brati!"
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: zaposlitev, trg dela - Lokacija/Država: Zagreb, Hrvaška
Opis	Cilj te kampanje je obveščati in izobraževati javnost ter jo osveščati o težavah pri branju in disleksiji ter izboljšati medinstitucionalno sodelovanje med strokovnjaki, ki se ukvarjajo s težavami pri branju in disleksijo ter osebami, ki ne morejo brati standardnega tiska.
Namen in izvajanje	Društvo hrvaških knjižnic, Mestne knjižnice Zagreb ter Narodna in univerzitetna knjižnica so začele kampanjo z naslovom "Tudi jaz želim brati!" Izvajanje kampanje se spodbuja z različnimi ukrepi: organiziranjem razstav na temo oseb s težavami pri branju, izvajanjem delavnic in predavanj za starše in učitelje ter z reševanjem konkretnih, vsakdanjih težav, s katerimi se sooča določena ciljna skupina.
Rezultati in prenosljivost	

	Opis
Več informacij	<p>V Knjižnici Savica v sodelovanju z Logopedskim terapevtskim centrom Govorni Oblačič in Združenjem Holos potekajo predavanja za starše, strokovnjake in vse zainteresirane o temah, kot so motnje govora, razvoj govora in komunikacije ter delavnice za otroke, namenjene ustvarjanju mentalnih zemljevidov in razvijanju predbralnih, pisnih in računskih spretnosti.</p> <p>https://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-savica/projekti-6204/nacionalna-kampanja-i-ja-zelim-citati/42745</p>

Naziv	Opis Lahko berljiva vsebina: kako prilagoditi besedila
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: zaposlitev, trg dela - Lokacija/Država: Hrvaška
Opis	Odbor za knjižnične storitve za osebe s posebnimi potrebami pri Hrvaškem knjižničarskem društvu prevaja in prilagaja strokovno literaturo, namenjeno osebam, katerih bralne sposobnosti zahtevajo prilagoditev. V hrvaškem knjižničarstvu se je pojavil povsem neznan pojem lahko berljivega gradiva.
Namen in izvajanje	Smernice za lahko berljivo gradivo so namenjene osebam z disleksijo, pa tudi vsem drugim osebam, ki imajo težave z branjem, in imajo izjemno praktično vrednost, saj pomagajo izboljšati kakovost življenja teh oseb. Enostavnost, izogibanje simbolom in metaforam, pojasnjevanje težkih in neznanih besed, upoštevanje kronološkega zaporedja dogajanja, dajanje velikega pomena ilustracijam in grafičnemu oblikovanju besedil, vse to so osnovna pravila, ki jih je treba upoštevati pri sestavljanju lahko berljivih gradiv.

	Opis
Rezultati in prenosljivost	Z uporabo lahko berljivih gradiv ter dobro izbranih besedil, se otrokom in mladostnikom z učnimi težavami odpirajo možnosti za boljši spomin, poglobljeno razumevanje jezika in boljšo organizacijo podatkov za kakovostno učenje. To lahko berljivo gradivo učiteljem olajša načrtovanje in izvajanje individualiziranega pristopa pri delu z učenci z disleksijo, pa tudi z učenci z jezikovnimi težavami.
Več informacij	https://www.hkdrustvo.hr/hkdnovosti/clanak/840

Naziv	Opis METODA 360°
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: samoevalvacija kompetenc zaposlenih - Lokacija/Država: Lendava, Slovenija
Opis	Ocenjevanje kompetenc z metodo 360° je sistematično zbiranje podatkov o posamezniku ali njegovih izkazanih kompetencah in zagotavljanje povratnih informacij na podlagi zbranih podatkov.
Namen in izvajanje	<p>Metoda 360° izpolnjuje več potreb podjetja, na primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagotavlja jasne in smiselne povratne informacije o veščinah in uspešnosti vodenja, - pomaga pri prepoznavanju razvojnih potreb na časovno učinkovit in sistematičen način, - daje prednost individualnim in organizacijskim potrebam za razvoj vodstvenih in drugih potreb,

	<p>Opis</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - pomaga pri načrtovanju vrste praktičnih ukrepov za izboljšanje učinkovitosti, - primerjalna analiza timov, oddelkov in posameznikov - Ko so postopki z razvojnim načrtom zaključeni, lahko storitev pomaga oceniti učinek učenja in razvoja. <p>Ključna institucija, ki je začela izvajati prakso, je Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana.</p> <p>Za uporabo razvitih orodij in podporo pri njihovi uporabi se plačuje članarina, katere višina je odvisna od izbranega paketa in velikosti organizacije.</p>
Rezultati in prenosljivost	<p>Povratne informacije o praksi izhajajo iz izkušenj ljudi, ki sodelujejo z nadrejenimi in vedo, kako delajo. Orodje prihrani čas pri organizaciji in analizi ocen, hkrati pa zagotavlja anonimnost. Posamezniki in organizacije prejmejo konstruktivne, pozitivne in razvojne povratne informacije. Tako se lahko posamezniki v celoti osredotočijo na svoje kompetence, saj so kompetence med seboj povezane in vplivajo druga na drugo.</p>
Več informacij	<p>Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana https://www.cene-stupar.si/</p>

Naziv	Opis Inkluzivno izobraževanje 2021 – Pedagoške inovacije in Organizacijska Rezilientnost
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: Inovativne izobraževalne metode in tečaji za udeležence izobraževanja odraslih s posebnimi potrebami - Lokacija/Država: Graz, Avstrija
Opis	Dvig inkluzivnega učenja na novo raven s smiselno kombinacijo digitalnih možnosti in novih pedagoških konceptov pri izobraževanju oseb z učnimi težavami in invalidnostjo.
Namen in izvajanje	<p>Ta primer prakse je pripravilo nevladno združenje ATEMPO BETRIEBSGESELLSCHAFT MBH.</p> <p>Glavne naloge so bile:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pedagoške inovacije in stalno digitalno izobraževanje -neprestano izboljševanje organizacije s pomočjo primerjalne analize (v smislu primerjalnega, vzajemnega učenja z organizacijami s podobnim profilom) -iskanje ustrezne oblike poklicnega vključevanja (pomoč pri strategijah spoprijemanja s stresom za povečanje organizacijske rezilientnosti ter zmanjšanje anksioznosti in stresa), saj je veliko udeležencev psihično obremenjenih zaradi svoje biografije in trenutnega položaja -inovativne strategije za povečanje telesne zavesti, koncentracije in koordinacije

	Opis
Rezultati in prenosljivost	S smiselno kombinacijo digitalnih možnosti in novih pedagoških konceptov se je na področju delovanja podjetja Atempo povečalo inkluzivno učenje. To velja tako za izobraževanje oseb z učnimi težavami in invalidnostjo kot tudi za prenos pridobljenih kompetenc na strokovnjake iz vse Evrope v okviru naše ponudbe tečajev.
Več informacij	atempo - https://www.atempo.at/en/home/ https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2019-1-AT01-KA104-050879

Naziv	Opis MINCE - Model za inkluzivno skupnostno učenje
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: Socialna vključenost ljudi s težjo motnjo v duševnem razvoju - Lokacija/Država: Graz, Avstrija
Opis	Cilj prakse je doseči socialno vključenost in sodelovanje v skupnosti oseb s težko motnjo v duševnem razvoju. Partnerstvo je razvilo različne metode in izobraževalne programe, ki kot celota predstavljajo Model za inkluzivno skupnostno učenje. Model zagotavlja metode in orodja na več ravneh za spodbujanje socialne vključenosti. Sestavlja ga šest intelektualnih rezultatov.
Namen in izvajanje	To prakso je v okviru projekta izvajalo 7 nevladnih organizacij iz Avstrije, Bolgarije, Nemčije, Hrvaške, Poljske, Portugalske in Slovenije.

	<p>Projekt financira Evropska komisija v okviru programa Erasmus+.</p> <p>Glavna naloga prakse je izvajanje intelektualnih rezultatov:</p> <ul style="list-style-type: none"> -MINCE Učni načrt za vrstniške mediatorje, vključno z lahko berljivo različico -Smernice MINCE za vrstniške mediatorje v lahko berljivi različici (brošura in zvočna knjiga) -MINCE Učni načrt za negovalce invalidov: dopolnilni učni načrt, oblikovan za strokovne sodelavce in negovalce -MINCE Smernice za ustanove za oskrbo invalidov -MINCE Kompendij -MINCE Film: Film, ki širšemu občinstvu približa temo socialnega vključevanja oseb s težjo motnjo v duševnem razvoju
Rezultati in prenosljivost	<p>Projekt MINCE je sprožil razvoj, katerega učinki in dolgoročne koristi se kažejo v naslednjih temah:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opolnomočenje oseb z motnjami v duševnem razvoju za aktivno vlogo v skupnosti - omogočanje skupnostim, da se učijo skupaj z osebami s težko motnjo v duševnem razvoju - spodbujanje procesa vključevanja oseb s težko motnjo v duševnem razvoju v skupnosti - povečanje občutljivosti skupnosti in njenih članov za potrebe oseb s težko motnjo v duševnem razvoju - oblikovanje vključujoče skupnosti, da se olajša proces deinstitucionalizacije oseb s težko motnjo v duševnem razvoju.

Več informacij	https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2015-1-AT01-KA204-005098
----------------	---

Naziv	Opis “Izobraževanje kot orodje za socialno vključenost”
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: Izobraževanje odraslih kot orodje za socialno vključenost - Lokacija/Država: Gdynia, Poljska
Opis	Glavne dejavnosti projekta so bili seminarji in „job shadowing“, katerih cilj je bil izmenjava izkušenj, širjenje znanja, krepitev kompetenc osebja in oblikovanje skupnih rešitev na področju izobraževanja odraslih.
Namen in izvajanje	<p>Praksa "Izobraževanje kot orodje za socialno vključenost" je bila izvedena v mednarodnem partnerstvu štirih organizacij, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih, ki jim grozi socialna izključenost (marginalizacija).</p> <p>V okviru prakse so bili izvedeni naslednji seminarji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) "Motivacija - teorija in vsakodnevna praksa v procesu socialnega vključevanja ljudi, ki jim grozi socialna izključenost". 2) "Prilagoditvene kompetence v procesu socialnega vključevanja". 3) "Stereotipi in neformalno izobraževanje na področju izobraževanja odraslih, ki jim grozi socialna izključenost." Šlo je za izmenjavo izkušenj v zvezi z neformalnim izobraževanjem v okviru boja proti sovražnemu govoru,

	Opis
	stereotipom in diskriminaciji v procesu izobraževanja odraslih.
Rezultati in prenosljivost	Na seminarjih je sodelovalo 43 ljudi.
Več informacij	https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2016-1-PL01-KA204-026730

Naziv	Tehnološka, čustvena in jezikovna pismenost z glasbo
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: Izobraževanje odraslih kot orodje za socialno vključenost - Lokacija/Država: Alytus, Litva
Opis	<p>Med pripravo projekta so partnerji izpostavili splošne težave ciljnih skupin - gre za starejše, ki imajo težave pri učenju zaradi oslabljenega vida, in invalide z okvaro vida.</p> <p>Cilj prakse je:</p> <ul style="list-style-type: none"> -okrepiti motivacijo odraslih učencev za razvijanje temeljnih kompetenc (IKT in angleški jezik) z uporabo glasbe kot didaktičnega orodja -obnoviti kompetence izobraževalcev odraslih, učiteljev glasbe, pri vključevanju metod poučevanja IKT tehnologije in tujega jezika v glasbeno izobraževanje -izboljšati storitve usposabljanja in izobraževanja, ki jih zagotavljajo ustanove za izobraževanje odraslih, z ustvarjalnimi inovativnimi metodami in spodbujanjem kulturne ozaveščenosti odraslih.
Namen in izvajanje	Ta primer prakse je del projekta KA2 Erasmus+. Izvajala ga je organizacija Alytaus muzikos mokykla iz Litve v partnerstvu z organizacijami iz Cipra, Grčije, Italije, Nizozemske, Romunije in Španije.
Rezultati in prenosljivost	V skladu s temi cilji so bili razviti intelektualni izdelki, ki temeljijo na inovativni metodi "POVEJ z glasbo". Gre za priročnik, v katerem so predstavljeni in znanstveno utemeljeni umetniški pristopi, ki pomagajo izboljšati ključne kompetence odraslih.

Več informacij	https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2015-1-LT01-KA204-013448
----------------	---

○ **ŠVEDSKI PRIMERI PRAKS:**

Naziv	Opis "Tiunda skola" (Šola Tiunda)
Identifikacija	- Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: Osnovna - Lokacija/Država: Uppsala, Švedska
Opis	Šola Tiunda je javna šola v Uppsali na Švedskem, ki je znana po učinkovitem vključevanju učencev s posebnimi učnimi potrebami v vsakodnevne dejavnosti in učenje z drugimi učenci. Učenci s posebnimi potrebami dobijo poseben učni načrt, prilagojen njihovim potrebam in možnostim, ki se je izkazal kot zelo učinkovit.
Namen in izvajanje	Glavna naloga šole Tiunda je izobraževanje na področjih, kot so naravoslovje, umetnost, jezikovno izobraževanje, šport itn. Občina Uppsala in regionalni organ Uppsala sta začela z izvajanjem te prakse. Šolo financira občina Uppsala, njena osnovna zahteva pa je predložitev letnih finančnih poročil brez negativnih števil.
Rezultati in prenosljivost	Velika večina učencev je s šolo zadovoljna, saj so si pridobili osnovno znanje in izpolnili zahteve za nadaljnje izobraževanje in/ali zaposlitev. Tiundaskolan je sodobna šola, ki je privlačna, varna in dostopna vsem. Delo z učenci s specifičnimi učnimi težavami je pripomoglo k nadaljnjemu razvoju le-tega. Glavne značilnosti, zaradi katerih je praksa prenosljiva, so osnovno in stalno delo z različnimi skupinami učencev ter vključevanje in podpora učencem s SUT.

	Opis
Več informacij	https://www.cfmoller.com/p/-sv/Nya-Tiundaskolan-i3273.html

Naziv	<p>Opis</p> <p>Q4ADHD – Quality Assurance in VET for learners with attention deficit hyperactivity disorder (Q4ADHD - Zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju za učence z motnjo pomanjkanja pozornosti in hiperaktivnostjo)</p>
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: zaposlitev, trg dela - Lokacija/Država: Uppsala, Švedska
Opis	<p>Namen prakse je prispevati k izboljšanju kakovosti ponudbe poklicnega izobraževanja in usposabljanja za učence s posebnimi izobraževalnimi potrebami, s posebnim poudarkom na učencih z ADHD. To bi dosegli z izvajanjem načel zagotavljanja kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v skladu s priporočilom EQAVET. Problem, ki ga je bilo treba rešiti, je bila nezmožnost ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja, da bi zadovoljili potrebe učencev z ADHD. Glavni cilj je bil določiti okvir in orodja za zagotavljanje kakovosti kot učinkovito podporo izvajalcem poklicnega izobraževanja in usposabljanja pri načrtovanju, izvajanju, spremljanju in vrednotenju njihove ponudbe usposabljanja in strategij pri obravnavi izzivov v zvezi z udeležbo v IVET in CVET.</p>

	Opis
Namen in izvajanje	<p>Praksa bo podpirala ustanove poklicnega izobraževanja in usposabljanja pri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načrtovanju, - izvajanju, - spremljanju <p>-ocenjevanju ponudbe usposabljanja in strategij pri obravnavi izzivov v zvezi z udeležbo v iVET in cVET ter v zvezi s stalnimi in neprekinjenimi povratnimi zankami med obema sistemoma.</p> <p>Ključni dejavniki pri izvajanju prakse so Folkuniversitetet, Uppsala v partnerstvu z Italijo, Bolgarijo, Italijo, Španijo in Grčijo. Praksa je bila financirana s sredstvi programa Erasmus+, skupaj z Folkuniversitetet Uppsala.</p>
Rezultati in prenosljivost	Praksa je koristila vključevanju učencev s SUT na način, da je orodje postalo bolj vključujoče in široko uporabno, prav tako pa je pripomogla k trajnosti orodja.
Več informacij	https://library.iated.org/view/MIRALLES2017Q4A

Naziv	<p>Opis</p> <p>In act- Inclusive and Innovative Pedagogies for Educators (Vključujoče in inovativne pedagogike za izobraževalce)</p>
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: osnovna, zaposlitev - Lokacija/Država: Lund, Švedska

	Opis
Opis	Gre za prakso o vključujočih in inovativnih pedagogikah za izobraževalce. Njen namen je zapolniti vrzel med teorijo in prakso na tem področju. Projekt hoče pokazati, da je "kakovost izobraževalnega sistema odvisna od kakovosti njegovih učiteljev", zato so izobraževalci v središču našega dela. Naš nabor virov za usposabljanje bo izobraževalcem zagotovil znanje, spretnosti in samozavest za ustvarjanje resnično zanimivih učnih izkušenj za učence.
Namen in izvajanje	<p>Glavni funkciji prakse sta bili raznolikost in vključenost - Spletni tečaj bo izobraževalcem predstavil "diferencirano poučevanje" kot strukturiran pristop za proaktivno upoštevanje raznolikosti učencev. Inovacije za veščine 21. stoletja - Zbirka dobrih praks bo razširila in poglobila nabor veščin izobraževalcev s predstavitvijo in zagotavljanjem smernic o najučinkovitejših pedagoških pristopih na področjih, kot so izkustveno učenje, učenje z igrami, sodelovalno učenje itn.</p> <p>Digitalna tehnologija - Zbirka digitalnih orodij Izobraževanje 4.0 bo izobraževalcem omogočila razumevanje in uporabo naslednje generacije digitalnih orodij, pri čemer bodo tehnološke rešitve v službi pedagogike, kar bo spodbudilo njihovo diferencirano in inovativno poučevanje. Praksa je bila financirana v okviru programa Erasmus+.</p>
Rezultati in prenosljivost	Izobraževalci so pridobili znanje, spretnosti in samozavest za pedagoške inovacije, kar jim je pomagalo ustvariti vključujoče, inovativne in resnično zanimive učne izkušnje za vse učence. Glavna značilnost, ki omogoča prenosljivost prakse, je uporaba standardiziranih postopkov.
Več informacij	https://www.folkuniversitetet.se/in-english/international-projects/european-projects-kristianstad/our-projects/2020/in-act-inclusive-and-innovative-pedagogies-for-educators/

○ NEMŠKI PRIMERI PRAKS:

Naziv	<p>Opis</p> <p>PODPORNI CENTRI ZA PODJETNIŠTVO V SKUPNOSTI: INOVATIVNI PROGRAM POMOČI ZA PRIDOBITEV KLJUČNIH KOMPETENC (SOCIALNO-PODJETNIŠKIH IN DIGITALNIH) ZA ODRASLE OSEBE S POSEBNIMI POTREBAMI</p>
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: zaposlitev, trg dela - Lokacija/Država: Ormož, Slovenia
Opis	<p>Cilj je bil mladim odraslim invalidom ponuditi program usposabljanja za pridobivanje, razvijanje, ocenjevanje in potrjevanje ključnih kompetenc (digitalnih in podjetniških), da bi lahko zadostili potrebam ustanovitve in vodenja socialnega podjetja.</p>
Namen in izvajanje	<p>Razvoj projekta temelji na: preverjanju trenutnih znanj in spretnosti, posredovanju z možnostmi za izpopolnjevanje na področju vseživljenjskega učenja (usposabljanje F2F, e-učenje, delavnice) in zunanjem ocenjevanju - potrjevanju na novo pridobljenih kompetenc v okolju neformalnega učenja. Želeli smo pilotno preizkusiti vzpostavitev skupnostnih centrov za socialno podjetništvo in njihov vpliv v sodelujočih državah EU.</p>
Rezultati in prenosljivost	<p>Glavni rezultati projekta so KONCEPT SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA (metodologija Entre4all za kategorizacijo pobud socialnega podjetništva v vsaki partnerski državi), spletni portal ENTRE4ALL za skupnostne centre, komplet orodij ENTRE4ALL in 15 usposobljenih mentorjev za promoviranje ENTRE4ALL.</p>
Več informacij	<p>https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2019-1-SI01-KA204-060426</p>

Naziv	Opis “Leading my own life”
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: zaposlitev, trg dela - Lokacija/Država: Gdansk, Poljska
Opis	Cilj projekta je bil spodbujati vključevanje oseb z motnjami v duševnem razvoju v družbo. Tudi pri načrtovanju projektnih dejavnosti v različnih partnerskih organizacijah so bile v skupino za načrtovanje vključene invalidne osebe, od katerih je bil v vsaki organizaciji eden drugi koordinator.
Namen in izvajanje	V okviru projekta smo v naših državah pripravili nadaljevalne delavnice, na katerih smo osebe z motnjami v duševnem razvoju usposabljali, kako "voditi svoje življenje". Vsi partnerji so osebe z motnjami učili, kako biti vodja na področju umetnosti, gledališča, glasbe, športa itd. Vsi partnerji so usposobili 90 oseb z omejeno mobilnostjo in nekateri od njih so se pridružili mednarodnemu srečanju.
Rezultati in prenosljivost	Partnerji tega projekta so predstavili vsa glavna področja človekovega življenja, na katera lahko oseba sama vpliva; izobraževanje, poklicno življenje, umetnost, prosti čas in hobije. Mednarodni vidik je vsaki partnerski organizaciji omogočil nove načine načrtovanja in dela. Po projektu je bil posnet film, ki je na voljo na spletu.
Več informacij	https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2017-1-PL01-KA204-038374 https://www.facebook.com/LeadingMyOwnLife/ https://www.facebook.com/watch/?v=2324642587802914 https://www.youtube.com/watch?v=jQ63NtL1w6A

Naziv	myPart – participativni pristopi v državljanski vzgoji z in za osebe z motnjami v duševnem razvoju
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: zaposlitev, osnovna - Lokacija/Država: Avstrija, Madžarska, Portugalska, Slovenija
Opis	Praksa se osredotoča na podporo oseb z motnjami v duševnem razvoju pri učinkovitem in polnem sodelovanju v političnem in javnem življenju na enakopravni podlagi.
Namen in izvajanje	<p>Glavne funkcije prakse so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krepitev udeležbe oseb z motnjami v duševnem razvoju v političnem življenju, - poudarjanje vloge vseh ljudi kot državljanov ter krepitev tega razumevanja med osebami z motnjami v duševnem razvoju in v družbi, - uvajanje izobraževalnega gradiva za povečanje državljanskih kompetenc, znanja in veščin oseb z motnjami v duševnem razvoju v smislu državljanskih in političnih praks.
Rezultati in prenosljivost	Bistvenega pomena pri izvajanju projekta je bil participativni pristop, ki je zagotovil vključevanje oseb z motnjami v duševnem razvoju z oblikovanjem Skupin za sodelovanje. Vsak partner je moral oblikovati delovno skupino, v kateri sta bili vsaj dve osebi z motnjami v duševnem razvoju. Ta skupina je razvila projektne izdelke, pripravila in izvedla pilotno testiranje ter državljanske krožke.
Več informacij	<p>Spletna stran projekta https://mypart-project.eu/</p> <p>Projektni rezultati: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2019-1-AT01-KA204-051251</p>

Naziv	<p>Opis</p> <p>Digitalno pripovedovanje zgodb za izpopolnjevanje in opolnomočenje učencev z motnjami v duševnem razvoju</p>
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: zaposlitev, trg dela - Lokacija/Država: Slovenija
Opis	<p>Ta projekt se ukvarja z izobraževalnim izzivom, ki spodbuja vključevanje oseb z motnjami v duševnem razvoju. Glavni cilj projekta je razviti inovativen učni pristop - digitalno pripovedovanje zgodb, prilagojen osebami z motnjami v duševnem razvoju, da bi zagotovili inovativno, spodbudno in zabavno orodje za učitelje/fakultatorje, ki delajo z osebami z motnjami v duševnem razvoju, ki jim bo pomagalo izboljšati usposobljenost, razumeti in opolnomočiti osebe z motnjami v duševnem razvoju.</p>
Namen in izvajanje	<p>Digitalno pripovedovanje zgodb je preprost in ustvarjalen postopek, s katerim ljudje z malo ali nič računalniških izkušenj pridobijo veščine, potrebne za pripovedovanje osebne zgodbe v obliki dvominutnega filma s fotografijami, ki ga je mogoče prenašati po spletu ali predvajati na televiziji.</p>

	Opis
Rezultati in prenosljivost	S prilagoditvijo metod digitalnega pripovedovanja zgodb in izvajanjem metode za osebe z motnjami v duševnem razvoju smo izboljšali dostop, sodelovanje in učno uspešnost teh oseb. Poleg tega smo jih opolnomočili, da pripovedujejo svoje življenjske zgodbe, in tako ozaveščali ciljno skupino, spodbujali nediskriminacijo in prispevali k njihovi socialni vključenosti. Prav tako smo pripravili priporočila za razširitev metodologije v izobraževalnih sistemih EU za intelektualno ovirane osebe, da bi izboljšali njihove učne rezultate.
Več informacij	https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2018-1-SI01-KA204-046998

o **SLOVENSKI PRIMERI PRAKS:**

Naziv	Opis TuDOrs - turning difficulties into opportunities
Identifikacija	- Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: osnovna - Lokacija/Država: Slovenija, EU
Opis	Projekt TuDOrs je namenjen učiteljem tujih jezikov in ponudnikom usposabljanja. Cilj projekta je izboljšati znanje in spretnosti učiteljev tujih jezikov, da bi z uporabo inovativnih metod in praks izboljšali način poučevanja oseb z učnimi težavami.

	Opis
Namen in izvajanje	Praksa zagotavlja zbirko dobrih praks, spletno usposabljanje za učitelje tujih jezikov in orodje za samoocenjevanje. TuDOrs je projekt programa Erasmus+. Projektni partnerji so iz Slovenije, Romunije, Grčije, Cipra, Španije, Irske in Italije. Projekt je bil financiran v okviru programa Erasmus+, vsi njegovi viri pa so na voljo brezplačno.
Rezultati in prenosljivost	Zbranih je bilo več kot 30 primerov dobrih praks, spletno usposabljanje pa je pilotno preizkusilo več kot 140 učiteljev. Več kot 250 učiteljev je samoocenilo svoje pedagoške spretnosti.
Več informacij	https://tudors.academy/

	Opis
Naziv	ARTIVATE
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: Osnovna - Lokacija/Država: EU
Opis	V praksi gre za partnersko sodelovanje pri analizi skupnih potreb udeležencev v izobraževanju odraslih s specifičnimi učnimi težavami, ciljnih skupin, ki bodo učiteljem izobraževanja odraslih in zdravstvenim delavcem pomagale pri izvajanju psihoedukacije na podlagi umetnostne terapije, ter ciljnih uporabnikov projektnih rezultatov. Glavna cilja projekta sta bila spodbujanje izvajanja psihoedukacije z likovno terapijo in ustvarjanje

	Opis
	inovativnih orodij likovne terapije v podporo udeležencem s SUT v izobraževanju odraslih.
Namen in izvajanje	Praksa obravnava potrebe ciljne skupine s soustvarjanjem niza inovativnih rezultatov in rešitev, ki temeljijo na IKT. ARTIVATE je projekt programa Erasmus+. Projektni partnerji so iz Francije, Španije, Portugalske, Grčije, Poljske in Irske. Projekt je financiran v okviru programa Erasmus+, vsi njegovi viri pa so na voljo brezplačno.
Rezultati in prenosljivost	ART TERAPIJA se uporablja kot orodje, ki predstavlja obliko zdravljenja z ustvarjalnostjo, vključno z umetniškim ustvarjanjem, dramo in gibanjem, za izboljšanje in izboljšanje telesnega, duševnega in čustvenega počutja. Umetnostna terapija je oblika psihoterapije, ki zajema različne teoretične okvire.
Več informacij	http://artivate-project.eu/

Naziv	Opis TI4PES Poučevanje IKT za ljudi s specifičnimi učnimi težavami
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: zaposlitev - Lokacija/Država: EU

	Opis
Opis	Gre za projekt strateškega partnerstva za poklicno izobraževanje in usposabljanje. Glavni cilji so bili izboljšati kakovost storitev, ki jih ustanove poklicnega izobraževanja in usposabljanja ponujajo posameznikom z motnjami v duševnem razvoju, da bi spodbudili in olajšali njihov dostop v svet dela, povečati znanje o problematiki specifičnih učnih težav in zagotoviti enoten pristop k poklicnemu usposabljanju prikrajšanih oseb, da bi zagotovili enake možnosti.
Namen in izvajanje	Prakso je začel izvajati konzorcij, ki ga sestavljajo člani iz Italije, Portugalske, Bolgarije, Poljske in Švedske. Projekt je financiral program Erasmus+, vsi viri pa so na voljo brezplačno.
Rezultati in prenosljivost	Praksa podpira enake možnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ozavešča o učnih težavah in nudi gradiva za učitelje.
Več informacij	https://ti4pes.hytton.com/

Naziv	Opis Svetovalnica za disleksijo Malvern
Identifikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: Osnovna - Lokacija/Država: Združeno kraljestvo

	Opis
Opis	Svetovalnica za disleksijo Malvern pripravlja vire za odrasle z disleksijo, dispraksijo in motnjo pomanjkanja pozornosti ter diskalkulijo. Ukvara se s podporo za enake možnosti za osebe s SUT, zlasti v sodnih postopkih in v kazenskih postopkih ter pri zaposlovanju. Glavna cilja sta bila priprava virov ter ponudba svetovalnega usposabljanja in virov za strokovnjake.
Namen in izvajanje	Glavne naloge svetovalnice so zagotavljanje virov za preverjanje in ocenjevanje znanja, virov za mentorje, za uporabo na delovnem mestu in pravosodnem sektorju. Za mentorje zapornikov je na voljo serija knjižic s splošnim naslovom Specifične učne težave v zaporu.
Rezultati in prenosljivost	Doseženi rezultati so bili: <ul style="list-style-type: none"> - svetovanje in pisne smernice vladnim službam, nacionalni zdravstveni službi in več sindikatom, - prispevki na nacionalnih in mednarodnih konferencah, - ozaveščanje o specifičnih učnih težavah v celotnem pravosodnem sistemu.
Več informacij	http://www.dyslexia-malvern.co.uk/ http://www.dyslexia-malvern.co.uk/resources

○ **GRŠKI PRIMER PRAKSE:**

Naziv	Opis „Izobraževalni podporni center“
Identifikacija	- Kategorija ponudbe izobraževanja odraslih: Višja - Lokacija/ Država: Grčija
Opis	Dva specialna pedagoga, specializirana za književnost in matematiko, vsak dan v posebnem prostoru izvajata individualne ure za učence z učnimi težavami.
Namen in izvajanje	Med drugim lahko učenci prejmejo: - podporo pri jezikovnih primanjkljajih, povezanih z učnimi težavami, - razvijanje strategij pisanja kot odziv na akademsko besedilo, - okrepljeno poučevanje matematike na področjih statistike in neskončnega računa/linearne algebre, - izobraževalna podpora za posebne zahteve visokošolskega izobraževanja (npr. semestrski izpiti, pisne naloge, organizacija dnevnega študija, zapisovanje, študij in ponavljanje snovi itd.)
Rezultati in prenosljivost	Ta praksa je primer, kako je mogoče organizirati asistenco in podporo za študente z učnimi težavami ter jo zagotoviti tistim, ki jo potrebujejo, tudi znotraj univerze.
Več informacij	https://hmu.gr/paroches/perithalpsi-koinoniki-merimna-amp-ekpaideytiki-ypostirixi/ekpaideytiki-ypostirixi/ https://consult.hmu.gr/?page_id=2121